

معرفی بسته‌ی آموزشی تربیت بدنی در دوره‌ی ابتدایی

امروزه با پیچیده‌تر شدن فرایند آموزش و گسترش دامنه‌ی آن به ساعات خارج از مدرسه، به‌طور حتم ارتقای عملکرد دانش‌آموزان برای کسب شایستگی، علاوه بر توانایی و مهارت‌های معلمان، نیازمند بهره‌مندی از رسانه‌های پرشمار آموزشی، طراحی آموزشی مناسب و ارائه‌ی مطلوب است. خوشبختانه، نگاه تحولی به برنامه‌های درسی و در دسترس بودن انواع تجهیزات دیداری و شنیداری در مدرسه و منزل، این امکان را برای برنامه‌ریزان فراهم کرده است تا در تهیه‌ی محتواهای آموزشی درس‌ها، به‌جای تمرکز بر کتاب، تولید سایر رسانه‌های آموزشی متنوع و جذاب همچون فیلم و نرم‌افزار را نیز مدنظر قرار دهند و تولید بسته‌های آموزشی را به‌عنوان یکی از اقدامات نوین در اثربخشی و پویایی فرایند آموزش، در اولویت قرار دهند.

دانش‌آموز است. در ادامه هر یک از این اجزا به اجمال معرفی و توصیف می‌شود:

کتاب معلم (راهنمای تدریس): در این بسته‌ی آموزشی، کتاب راهنمای معلم (راهنمای تدریس) مهم‌ترین عنصر است. در این کتاب‌ها معلمان با رویکرد و اهداف تربیت بدنی در دوره و پایه‌های تحصیلی مرتبط آشنا می‌شوند و محتواهای آموزشی، روش‌های یاددهی - یادگیری و شیوه‌های ارزشیابی در درس تربیت بدنی به آن‌ها ارائه می‌شود. عنوان‌های کتاب راهنمای معلم موجود در بسته‌ی آموزشی تربیت بدنی دوره‌ی ابتدایی به شرح زیر است:

- تربیت بدنی دوره‌ی ابتدایی (ویژه‌ی پایه‌های اول تا پنجم)

درسی ملی و براساس سیاست‌های تولید مواد و رسانه‌های یادگیری مندرج در این سند که بر برنامه محوری و تولید بسته‌های آموزشی تأکید دارد، گروه برنامه‌ریزی درسی تربیت بدنی طراحی و تولید بسته‌های آموزشی را در اولویت برنامه‌های خود قرار داد و بسته‌ی آموزشی درس تربیت بدنی در دوره‌ی ابتدایی را تولید کرد. این بسته‌های آموزشی با هدف تسهیل فرایند یاددهی - یادگیری و غنابخشی به محتواهای آموزشی موجود تولید می‌شوند و تلاش شده است در تهیه‌ی آن‌ها به نیازهای اساسی هر دو گروه مخاطب برنامه، یعنی معلم و دانش‌آموز، توجه شود.

در درس تربیت بدنی، از سالیان دور، معلمان مدارس نه تنها از راهنمایی‌های برنامه‌ریزان درسی در این حوزه محروم بوده‌اند، بلکه به محتوا و رسانه‌های آموزشی مناسب نیز دسترسی نداشتند. از این‌رو با تکیه بر تجارب فردی اقدام به انتخاب محتوا و آموزش آن می‌کردند تا اینکه در سال ۱۳۸۴ با تصویب اولین راهنمای برنامه‌ی درس تربیت بدنی توسط شورای عالی آموزش و پرورش، خوشبختانه اولین محتواهای آموزشی این درس با توجه به ماهیت مهارتی این حوزه‌ی یادگیری، در قالب کتاب راهنمای معلم و لوحه‌های آموزشی ویژه‌ی دانش‌آموز تولید شد و در اختیار معلمان قرار گرفت. در سال‌های اخیر، با تصویب برنامه‌ی

معرفی اجزای بسته

بسته‌ی آموزشی تربیت بدنی دوره‌ی ابتدایی شامل کتاب معلم (راهنمای تدریس)، فیلم آموزشی ویژه‌ی معلم، لوحه‌ی آموزشی ویژه‌ی دانش‌آموز و فیلم آموزشی ویژه‌ی

- سلامت و تربیت بدنی ششم ابتدایی

کتاب معلم ضمیمه‌ی تربیت بدنی دوره‌ی ابتدایی: از سال تحصیلی ۹۱ در راستای همسوسازی برنامه‌های درسی با برنامه‌ی درسی ملی و با هدف غنابخشی به محتواهای آموزشی موجود، کتاب‌های ضمیمه‌ی تربیت بدنی با رویکرد تربیتی و فرهنگی و با تأکید بر ارائه‌ی فعالیت‌های شاد و پر نشاط تألیف و در اختیار معلمان قرار گرفتند. ویژگی این کتاب‌ها ارائه‌ی فعالیت‌های آموزشی در قالب انواع بازی (دبستانی، بومی - محلی، تلفیقی با سایر دروس و شبه ورزشی) است. عنوان‌های

لوح آموزشی تربیت بدنی هد - آشنایی با رشته های مختلف ورزشی

سال اول ابتدایی - کلاس اول

۱- آشنایی با رشته های مختلف ورزشی

ورزش به شکلهای گوناگون انجام می گیرد. به شکلهای زیر با دقت نگاه کنید.

این بچه ها برای ورزش کردن، از کدام قسمت بدن خود بیشتر استفاده می کنند؟

به این شکلهای با دقت نگاه کنید.

این بچه ها برای ورزش کردن، از کدام قسمت بدن خود بیشتر استفاده می کنند؟

به این شکلهای با دقت نگاه کنید.

این بچه ها برای ورزش کردن، از کدام قسمت بدن خود بیشتر استفاده می کنند؟

خود آزمایی

۱- کدامیک از این ورزشها با دست انجام می گیرد؟
۲- کدامیک از این ورزشها با پا انجام می گیرد؟
۳- کدامیک از این ورزشها با دست و پا انجام می گیرد؟

نظری درس تربیت بدنی به دانش آموزان در پایه های اول تا پنجم طراحی و تولید شده اند. این لوحه ها که در ابتدای تولید به شکل پوسته های کاغذی چاپ و توزیع شده بودند، در حال حاضر در قالب فایل های پی دی اف قابل ارائه و استفاده در کلاس درس هستند. عنوان های موضوعات آموزشی لوحه ها عبارتند از:

● پایه های اول تا سوم:

- الف) حرکات پایه و وضعیت بدنی

- ب) آمادگی جسمانی

- ج) بهداشت، تغذیه و ورزش

- د) موارد ایمنی در ورزش

- ه) آشنایی با رشته های ورزشی

● پایه های چهارم و پنجم:

۱. آشنایی با اهداف تربیت بدنی

۲. حرکات پایه و وضعیت بدنی

۳. آمادگی جسمانی

۴. بهداشت، تغذیه و ورزش

۵. موارد ایمنی در ورزش

۶. آشنایی با رشته های ورزشی

فیلم آموزشی ویژه دانش آموز: به منظور تعمیق یادگیری موضوعات لوحه های آموزشی و انتقال آموزه های تربیتی رایج در فعالیت های بدنی و بازی، دو فیلم آموزشی با عنوان «وروجک های ۱ و ۲»، ویژه دانش آموزان پایه های اول و دوم طراحی و تولید شده اند. در این دو فیلم که قالب داستانی دارند، دانش آموزان با دنبال کردن ماجراهای جذابی که دو شخصیت عروسکی در کلاس تربیت بدنی رقم می زنند، آموزش های غیر مستقیم در موضوعات تغذیه، ایمنی و بهداشت ورزشی را دریافت می کنند و با کارکردهای تربیتی این درس همچون دوست یابی و همکاری نیز آشنا می شوند. ■

پی نوشت

۱. شایان ذکر است، در آغاز انتشار، این کتاب به صورت پنج جلد مستقل منتشر شده است.

آموزشی تربیت بدنی دوره ابتدایی چهار فیلم آموزشی ویژه معلمان پایه های دوم، چهارم، پنجم و ششم موجود است. در فیلم های مذکور تلاش شده است با به تصویر کشیدن نحوه اجرای بازی ها و فعالیت های آموزشی ارائه شده در کتاب های ضمیمه، امکان استفاده بهینه از محتواهای آموزشی آنها تسهیل شود. لوحه های آموزشی تربیت بدنی: لوحه های رسانه های آموزشی ویژه دانش آموز هستند که با هدف تسهیل انتقال مفاهیم

کتاب های ضمیمه تربیت بدنی که تاکنون به چاپ رسیده اند بدین قرارند:
● ضمیمه کتاب تربیت بدنی دوره ابتدایی، ویژه پایه دوم
● ضمیمه کتاب تربیت بدنی دوره ابتدایی، ویژه پایه سوم
● ضمیمه کتاب تربیت بدنی دوره ابتدایی، ویژه پایه چهارم
● ضمیمه کتاب تربیت بدنی دوره ابتدایی، ویژه پایه پنجم
فیلم آموزشی ویژه معلم: در بسته ی